

はじめに

～「中学教科単語帳」の発刊に寄せて～

栃木県でも日本語を基礎から学ぶ必要のあるタイの子供たちが増えています。親の仕事や結婚の関係で来日した子供もいますし、定住したタイ人を親に持つタイの子供たちもいます。タイの子供たちの置かれている状況は多様ですが、学校での勉学に困難を抱えていることは共通しています。親の都合で来日したタイ人子供たちは人生の途中で全く言葉のわからない世界に入ってしまった戸惑っています。また日本に定住した親たちは生活の中で多くの制約を抱えており子供たちの教育にまでは手が回りません。

このようなタイの子供たちの勉強を支えるために、宇都宮大学でタイ語を学んだ学生やOBのボランティアが中心となって「デック学習室」を開いてきました。その「デック学習室」に関わった人たちの中から、学習用語のタイ日対照表が必要だという声が強くなりました。日常会話は不自由なく使いこなせる子供たちも、教科書の中にでてくる用語には困っています。小学校や中学校の教科書の中にはタイの子供たちが全く理解できない用語が多く含まれているのです。語彙の抽出と翻訳を進めながら日タイ学習用語対照表を作ってきたのはそういった背景があったからです。

今回宇都宮大学 HANDS プロジェクトのご協力をいただき、これまで蓄積してきた日タイ学習用語対象表をもっと拡大して単語帳にすることとなりました。教科書は栃木県内で指定されている中学校向けのものを選択し、教科も、理科、数学、地理、英語の4つを選んで、系統的に日タイの単語帳を作ることにいたしました。

た。その結果、分量も多くなって、中学校で学ぶ範囲での用語はほとんどカバーできるようになったと思います。また日タイだけではなくタイ日の単語帳も作り、今では辞典と称してもおかしくないほど充実したものになりました。最終的にはタイの専門家、タイ国立電子コンピューター技術研究センター (NECTEC) センター長補佐のウィラット・ソンラートラムワーニッチ博士、そして、タマサート大学シリントン国際技術学部のタナラック・ティラマヌコン博士にチェックしていただいて、訳語の質の点でもずいぶんとよくなったと思っております。

その単語帳がようやく完成し、ここに発刊することになりました。大変喜ばしいことでもあります。この本は日本で学ぶタイの子供たちの勉強にとっても役に立つでしょう。

最後にこの本の作成作業に関わったすべての皆様にお礼を申し上げます。「デック学習室」を立ち上げた大畑美優紀さん、作成にあたり中心的に作業をしてくれた松山舞子さん、その他参加していただいた学生やOBの方々、及び「日タイを言葉で結ぶ会—ラックパーサタイ」のメンバーの方々には、数知れないほどのご尽力、ご支援をいただき、感謝の言葉もないほどです。皆様のご支援なしではこの単語帳が完成することはなかったでしょう。最後に、本書作成のために援助していただいた宇都宮大学 HANDS プロジェクトの関係者の皆様に感謝の意を表したいと思います。本当にありがとうございました。

2010年 初冬

泉田 スジнда

คำนำ

ปัจจุบัน มีเด็กไทยที่เข้าเรียนในญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ซึ่งในจังหวัดโทจิหังก็มีแนวโน้มเช่นเดียวกัน เด็กเหล่านั้น อาจมาจากการติดตามพ่อแม่ที่เข้ามาทำงานหรือแต่งงานในญี่ปุ่น หรือ อาจเป็นเด็กที่เป็นบุตรของผู้พำนักในญี่ปุ่น แม้ว่าเด็กเหล่านี้มีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างกันแต่ต่างก็มีปัญหาาร่วมกัน นั่นคือปัญหาในเรื่องการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ติดตามผู้ปกครองมา และเข้ามาเมื่อโตแล้ว เมื่อต้องเข้ามาเรียนและใช้ภาษาที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน

ในจังหวัดโทจิหัง กลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนภาษาไทย ได้เริ่ม "ห้องเรียนเด็ก" โดยมีนักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่และรุ่นพี่ อาสาสมัครช่วยเรื่องการเรียนของเด็กไทยที่มีปัญหาในการเรียน และได้เห็นความจำเป็นของการแปลคำศัพท์ในวิชาต่าง ๆ เพราะแม้ว่าในบางครั้งเด็กอาจพอพูดภาษาญี่ปุ่นในชีวิตประจำวันได้ แต่ก็มีความยากในการทำความเข้าใจเมื่อต้องมาเจอคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในวิชาที่เรียนทั้งในระดับประถมและมัธยมศึกษา จึงได้เริ่มทำตารางคำศัพท์ที่ต้องใช้ในการเรียน และแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย

จากความร่วมมือของโครงการ Hands มหาวิทยาลัยอุซุโนะมิยะ ทำให้สามารถนำมาเรียบเรียงจัดพิมพ์เป็นพจนานุกรมเพื่อการเรียนที่สมบูรณ์แบบโดยแยกคำศัพท์ตามวิชา คำศัพท์ที่ได้เป็นคำศัพท์จากหนังสือเรียนระดับมัธยมต้น โดยเลือกหนังสือเรียนที่ใช้ในจังหวัดโทจิหัง ๔ วิชา คือ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม และ ภาษาอังกฤษ ดังนั้น คำศัพท์นี้คาดได้ว่าสามารถครอบคลุมคำที่ใช้ในการเรียนระดับมัธยมต้น ในการแปลเป็นภาษาไทยนี้ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย หลังจากนั้นโดยที่คำศัพท์จำนวนมากเป็นคำศัพท์ทางวิชาการจึงได้ขอรับรองให้ ดร.วิรัช ศรเลิศล้ำวาณิช ผู้ช่วย

ผู้อำนวยการ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) และดร. อนุรักษ์ธีระมันคง (รองศาสตราจารย์) ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ช่วยตรวจทานการแปล ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจาก อาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างดี นอกจากนี้ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้ง่ายขึ้น จึงได้รวมในส่วนของคำแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่นอีกด้วย

ในฐานะบรรณาธิการดีใจที่หนังสือเล่มนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม และหวังใจเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้เด็กไทยที่เรียนในญี่ปุ่นสามารถเข้าใจและเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับชีวิตและอนาคตอันสดใสในญี่ปุ่นต่อไป

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการทำหนังสือเล่มนี้ นับแต่สมาชิกของ “ห้องเรียนเด็ก” ทุกท่าน โดยเฉพาะคุณมยุกิ โอฮาตะผู้ริเริ่ม “ห้องเรียนเด็ก” และ คุณมะฮิโกะ มัตสึยามะผู้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงและนักศึกษาที่เรียนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัยอุซุโนะมิยะ ผู้ร่วมงานของกลุ่มผู้ก่อตั้งด้วย ภาษาไทย-ญี่ปุ่น—รักภาษาไทย— และ อีกหลายท่าน ที่มีจิตใจอาสาร่วมมือ ในการทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์แบบขั้นขึ้นมาได้ และโครงการ Hands มหาวิทยาลัยอุซุโนะมิยะ ผู้ให้การสนับสนุนรวมถึงจัดการในเรื่อง การพิมพ์หนังสือเล่มนี้

สุจินดา อิชุมิตะ
พฤศจิกายน ๒๕๕๓